

Akwụkwọ Daniel - Nke Iri na Otu

Nnwale Amụma n'Ọchịchiri na Mbili nke Oyiya ahụ

Jeff Pippenger

2023-12-06

Daniel isi nke mbụ, na-anọchi anya ozi mmụọ ozi mbụ, Daniel isi nke abụọ na-anọchi anya ozi mmụọ ozi nke abụọ. N'ihe nnochianya amụma, ozi mbụ bụ ịtu egwu Chineke, nke abụọ bụ inye Chineke otuto, nke atọkwa na-akọwa oge ikpe ahụ. Tupu anyị abanye ozugbo n'isi nke abụọ nke Daniel, a choro ntakiri nleleghachi anya. Ozi mmụọ ozi nke abụọ, n'isi ya, na-akọwa odida Babilon.

Mmụọ-ozị ọzọ sochiri ya, na-asị, Babilon adaala, adaala, obodo ukwu ahụ, n'ihina na o mere ka mba niile nọ mmụọ nke iwe nke ikwa iko ya. Mkpughe 14:8.

Mmụọ ozi nke abụọ kowara odida Babilon dika eziokwu ahụ bu na o mere ka “mba niile nọ mmụọ nke iwe nke ikwa iko ya.” Odida ya bu nzaghachi nye ikwa iko ya na mba niile. A na-eweta ikwa iko ahụ site n'ozizi ugha ya, nke a na-anochi anya ya dika “mmụọ.” Chọochi Katolik juputara n'otutu nkuzi ugha, ma ozizi ugha nke ejikotara ozugbo na odida ya bu ozizi ugha nke na-amiputa “iwe” ya. Ozizi ahụ bu njikota chọochi na ochichi, ebe chọochi na-achikwa mmekorita ahụ. Iwe nke Chọochi Katolik bu mkpagbu o na-emegide ndi o na-akpo ndi juru okwukwe. A na-emezu iwe ya site n'ikwa iko ya na ndi eze nke uwa. E wezuga njiko ya na ndi eze nke uwa na njikwa ya n'ebe ha no, o gaghi enwe ike ikpagbu ndi o na-akowa dika ndi juru okwukwe. Ya mere, odida ya nke abụọ na-akara ebe n'odinihu mgbe o ga-enwe ike ozo igosiputa iwe ya dika o mere n'oge gara aga, nke ikwa iko ya na ndi eze nke uwa wetara. Ndi eze nke uwa na-abanye n'ime mmekorita ahụ megidere iwu site n'inu ugha ya. A na-ekwuputa odida Babilon nke ikpeazu na Mkpughe isi nke iri na asato.

Mgbe ihe ndi a gasiri, ahuru m mmụọ ozi ọzọ ka o na-esi n'elugwe agbadata, onye nwere ike di ukwu; e wee mee ka uwa nwee ihè site n'ebube ya. O wee tie mkpu n'ike, jiri olu siri ike, si: Babilon ukwu ahụ adawo, adawo, o ghowokwa ebe obibi ndi mmụọ ojoo, na ebe nchekwa nke mmụọ ojoo o bula na-adighi ocha, na ngiga nke nnunu o bula na-adighi ocha ma burukwa ihe aru. N'ihina na mba niile anwo mmụọ nke onuma nke ikwa iko ya, ndi eze nke uwa esorola ya kwa iko, ndi ahia nke uwa wee buru ogaranya site n'uba nke ihe utu ya. M wee nu olu ozo sitere n'elugwe, na-asị: Sinu n'ime ya puta, ndi m, ka unu ghara ibu ndi na-eketa okè na mmehie ya, ka unu ghara inweta akuku n'ihe otiti ya. N'ihina na mmehie ya eruola obuna n'elugwe, Chineke echetakwala ajo omume ya. Kwughachinu ya ugwo di ka o kwughachiri unu, meekwa ka e mee ya okpukpu abuo di ka oru ya si di; n'ime iko ahụ o juputara, juputaranu ya okpukpu abuo. Nkpughe 18:1-6.

Iko ule nnwale anya nke uka Katolik gwuchara n'afọ 1798, ma o ga-emegharikwa mkpagbu ahụ o ruru n'Oge Ochichiri, n'oge nsogbu iwu ubochi Uka a na-achọ iweta n'oge na-adighi anya.

Ma enwere m ihe ole na ole m na-emegide gi, n'ihl na i na-ahapu nwanji ahụ, Jezebel, onye na-akpo onwe ya nwanji amuma, ka o kuzie ma duhie ndi ohu m ka ha kwaa iko, ma rie ihe a chuuru arusi n'aja. Enyekwara m ya ohere ka o chegharia n'ikwa iko ya; ma o chegharighi. Lee, M ga-atuba ya n'elu akwa, ma tuba ndi ha na ya na-akwa iko n'oke mkpagbu, ma o buru na ha echegharighi n'omume ha. Mkpughe 2:20–22.

E nyere ya otu puku nari abuo na iri isii afo ka o chegharia, ma o juru. Afo ato na okara nke uko mmiri nke dugara n'Ugwu Kamel, e nyere Jezebel ka o chegharia, ma ya onwe ya jukwara. N'iwu Sode nke na-abia n'oge na-adighi anya na United States, onye mbu n'ime ndi eze nke uwa ndi na ya na-akwa iko n'ubochi ikpeazu bu United States, anu ohia sitere n'uwa nke Mkpughe isi nke iri na ato. N'oge ahụ, o mejuwori iko nke oge amara nnwale ya.

“Mba kacha ukwu ma burukwa nke e merela amara nke ukwu n'etiti mba niile di n'elu uwa bu United States. Nlekota amara juputara n'obi echebewo mba a, ma wukwaswo ya ngozi kachasi mma nke Eluigwe. N'ebe a ka ndi a kpagburu ma ndi a na-emegbu emegbu huru ebe mgbaba. N'ebe a ka a kuziri okwukwe Ndi Kraist n'idi ocha ya. Ndi a aburu ndi natara nnukwu ihè na ebere ndi enweghi atu. Ma a kwughachila onyinye ndi a site n'enweghi ekele na ichefu Chineke. Onye Enweghi Ogwugwu na-edobe ndeko banyere mba di iche iche, a na-atukwa ibu amamikpe ha dika ihè ha juru si ha. Ugbu a, ndeko di egwu guzo n'akwukwo ndebanye nke Eluigwe megide ala anyi; ma mpu nke ga-emeju oke ajo omume ya bu nke ime ka iwu Chineke ghara idi ire.”

“N'etiti iwu ndi mmadu na ukpuru Jehova ka ogu ikpeazu di ukwu nke esemokwu di n'etiti eziokwu na njehie ga-aputa. Ugbu a anyi na-abanye n'agha a,—agha na-abughi nke di n'etiti uka ndi na-asompi ibe ha maka ochichi kacha elu, kama o bu n'etiti okpukpe nke Akwukwo Nso na okpukpe nke akuko ifo na odinala. Ndi oru ndi ga-ejikota onwe ha imegide eziokwu na ezi omume n'asompi a na-arusi oru ike ugbu a.” Spirit of Prophecy, volume 4, 398.

N'iwu ubochi Sode, a na-amanye akara nke anu ohia ahụ, si otu a “na-eme ka iwu Chineke buru ihe efu.” Tupu iwu ubochi Sode ahụ, a na-akpu onyinyo nke anu ohia ahụ n'ime United States. Iwu ubochi Sode na-abia n'otu oge kpomkwem, ma ikpu onyinyo nke anu ohia ahụ bu otu oge nke na-agbati. Oge ahụ bu oge amuma nke nnochiri anya ya bu ogologo ndu Daniel dika e si nochite ya anya n'ime afo iri asaa nke ndota n'agha di n'isi nke mbu nke Daniel. Afo iri asaa ahụ malitere na Jehoiakim, nke na-anochi anya mgbe e nyere ozi mbu ike na Septemba 11, 2001, ma kwusiri n'ime ime ka iwu Chineke buru ihe efu, dika e si nochite ya anya site n’“iwu” nke Sairos.

Akuko ihe mere eme nke ndu amuma Daniel nke afo iri asaa bu ihe nnochianya nke otutu ahiri amuma. O na-anochi anya oge akara nke puku iri na ano na puku ano. O na-anochi anya usoro onwunwa nke nzokwu ato nke e sere n'ihè oyiyi n'ime ndi mmuo ozi ato nke Mkpughe isi nke iri na ano, ma na-anochikwa anya owuwu nke okwu Hibru ahụ bu “eziokwu.” O na-anochi anya ime ka umu Levi di ocha nke onye ozi nke ogbugba ndu na-aruzu. A na-anochi anya ya n'ime Kraist ihicha ulo nso ugboro abuo. A na-anochi anya ya n'ime ndapu n'ezi ofufe nke na-aga n'ihu n'ime Jerusalem n'ime Ezekiel isi nke asato na nke itoolu. O na-anochikwa anya akuko ihe mere eme ebe e guzobere oyiyi nke anu ohia ahụ n'ime United States.

Onyonyo ahụ nke anụ ọhịa ahụ ka a na-anọchikwa anya ya site n'ikwakwa iko Jezebel na Ehab, ikwakwa iko Herod na Herodias, nwa ehi ọlaedo nke nnupuisi Eron, ụlọ nsọ ofufe ụgha abụọ nke Jeroboam nke dị na Betel na Dan, ndị amụma Bel na ndị amụma Ashtarat n'akụkọ Ugwu Kamel. Naanị nkọwa nke onyonyo ahụ nke anụ ọhịa ahụ dị n'ihe odide Ellen White bụ njikọta nke ụka na ọchịchị, ebe ụka na-achikwa mmekọrịta ahụ. Okwu ahụ gbasara ka ụka na-achikwa ọchịchị bụ isi ihe akwukwọ nsọ ahụ, nke bụ Iwu Ọchịchị nke United States, e ji chebe megide ya. Mgbe anụ ọhịa nke ụwa ga-aju ụkpurụ nkewa nke ụka na ọchịchị n'iwu Sọnde na-abia n'oge na-adighi anya, a ga-emezu njikọta zuru ezu nke ụka na ọchịchị na United States.

Site na Septemba 11, 2001 ruo n'iwu ụbọchị Sọnde na United States, e nwere ule a na-ahụ anya, nke dabere n'imatata nke ụmụ akwukwọ amụma na-eme banyere nhazi oyiyi nke anụ ọhịa ahụ. Ugwu a anyị nọ n'ogwugwu ikpeazu nke usoro ahụ. N'usoro ikpuputa oyiyi nke anụ ọhịa ahụ, e nwere ọtụtụ mmeghari nke na-enye aka n'izulite ya ruo n'imezu ya n'iwu ụbọchị Sọnde, ebe a na-amanye akara nke anụ ọhịa ahụ. E nwere mmeghari ndoro ndoro ọchịchị, mmeghari okpukpe, mmeghari mmekọrịta ọha na eze, na mmeghari akụ na ụba. Lezienụ anya n'ihe omume ndị a kpọturu aka n'ihe metutara ikpuputa oyiyi nke anụ ọhịa ahụ n'akụkọ edemede na-esonu.

“Ugbua a, nkwa nke na-aga n'ihu, a na-emekwa mmeghari ndị ga-eduga n'imeputa onyinyo nye anụ ọhịa ahụ. A ga-eme ka ihe omume putata n'akụkọ ihe mere eme nke ụwa, nke ga-emezu amụma amụma banyere ụbọchị ikpeazu ndị a” The Seventh-day Adventist Bible Commentary, volume 7, 976.

Ikpuru akpu nke oyiyi nke anụ ọhịa ahụ gụnyere nkwa nke na-aga n'ihu nke na-etinye “ihe omume” na “mmeghari,” ha abụọ nọ n'udị ọtụtụ. Akụkọ ihe mere eme nke afọ iri asaa nke ndoro n'agha nke Daniel nọchiri anya ya malitere na Jehoiakim, ma kwusi na iwu nke Sairōs. Jizos ji mmalite nke otu ihe kowaa njedebe nke otu ihe, ma e nwere “iwu” nke na-anochi anya mmalite nke oge ahụ nke afọ amụma iri asaa nke Daniel na-anochite anya ya. “Iwu” ahụ bụ Iwu USA Patriot Act, nke e guzobere n'ihu ọha n'elu mwakpo Islam nke ahuhu nke atọ. Ma n'adighi ka iwu ndị isi ọchịchị aka ike nke Abraham Lincoln n'oge Agha Obodo, ma o bụ nke Franklin Roosevelt n'oge Agha Ụwa nke Abụọ, Patriot Act ahụ ka dị irè ruo ugwu a, ma o yikariri ka a ga-eme ka o sie ike ma kwalite ya ka iro megide Islam zuru ụwa onu na-arịwanye elu. Iwu ndị isi ọchịchị nke ma Agha Obodo ma Agha Ụwa nke Abụọ kwusiri na njedebe nke ogu ahụ, ma a gaghị enwe njedebe nke ogu megide Islam zuru ụwa onu, kama, mwakpo ujo na-aba ụba gburugburu ụwa.

E nwere isi nkà ihe omuma iwu abụọ n'ime omenala odida anyanwu. Iwu Bekee na Iwu Rom. Ntoala nke Iwu Bekee bụ na mmadu enweghi ikpe ruo mgbe e gosiputara na o nwere ikpe, ma ntoala nke Iwu Rom bụ na mmadu nwere ikpe ruo mgbe e gosiputara na o nweghi ikpe. Iwu USA Patriot Act bụ ihe atụ doro anya nke Iwu Rom, o na-eguzokwa n'imegide Iwu Bekee kpomkwem. Nke a bụ otu n'ime “ihe omume” ndi ahụ a ga-eweta n'ikpuputa oyiyi nke anụ ọhịa ahụ. O buru na United States ga-agho oyiyi nke Katolik, a ga-ebido iwulite nkà ihe omuma okpukpe na ndoro ndoro ọchịchị nke Katolik n'ime United States tupu e mee ka akara nke anụ ọhịa ahụ buru iwu a ga-amanye.

“Isiokwu a na-agba mbọ ịbanye n’uche m. Tulee ya; n’ihi na ọ bụ okwu dị nnukwu mkpa. Olee nke n’ime òtù abụọ a ka anyị ga-ejikọta ọdịmma anyị na ya? Anyị na-eme nhọrọ anyị ugbo a, n’oge na-adịghịkwa anya anyị ga-amata ọdịiche dị n’etiti onye na-ejere Chineke ozi na onye na-adighi ejere Ya ozi. Guo isi nke anọ nke Malakai, chebara ya echiche nke ọma. Ụbọchị nke Chineke adịla anyị nso nke ukwu. Ụwa agbanweela nzuko ahụ. Ha abụọ nọ n’otu nkwekọrịta, ma na-eme ihe n’okpuru amụma dị mkpụmkpụ. Ndị Protestant ga-arụ ọrụ n’ahụ ndị ọchịchị nke ala ahụ ime ka e mee iwu ịji weghachi ọchịchị furu efu nke nwoke nke mmehie, onye na-anọdụ n’ụlọ nsọ nke Chineke, na-egosi onwe ya na ọ bụ Chineke. A ga-etinye ụkpụrụ ndị Roman Katolik n’okpuru nlekọta na nchebe nke Ọchịchị. Nnupuisi mba a megide Chineke ga-esochi ngwa ngwa site n’mbibi mba ahụ. A gaghizi anabata mkpesa nke eziokwu Baịbụl site n’aka ndị na-emeghi iwu Chineke ka ọ buru ụkpụrụ ndụ ha. Mgbe ahụ ka a ga-anụ olu site n’ili ndị martyrs, nke e sere n’onyinyo site na mkpuruobi ndị ahụ Jọn hụrụ ka e gburu n’ihi okwu Chineke na àmà nke Jisọs Kraịst nke ha jidesiri ike; mgbe ahụ ka ekpere ga-arigo site n’aka ezi nwa Chineke ọ bụla, ‘Ọ bụ oge, Onyenwe anyị, ka I rụọ ọrụ: n’ihi na ha emeela ka iwu Gị buru ihe efu.’” General Conference Daily Bulletin, January 1, 1900.

Akukụ edere gara aga na-akara oge nke “a ga-edobe ụkpụrụ ndị Roman Katolik n’okpuru nlekọta na nchebe nke Ọchịchị,” dika ihe na-eme n’oge iwu ụbọchị Sọnde. Iwu ụbọchị Sọnde bụ njedebe nke oge ihe nnọchianya ahụ nke malitere na Septemba 11, 2001. Patriot Act na mbido ahụ na-anọchi anya iwu ụbọchị Sọnde n’ogwugwu. Abụọ n’ime ihe omume ndị e wetara ka e si n’aka ha kpụọ onyinyo anụ ọhịa ahụ bụ ọbịbia nke Ahụhụ nke atọ, na Patriot Act nke sochiri ya.

Ịkpuputa onyinyo nke anụ ọhịa ahụ bụ ule nke a ga-ekpebi ebe ebighi ebi anyị ga-adi, ọ na-abiakwa tupu iwu Sọnde abia. N’oge iwu Sọnde, oge nnwale anyị di ka Ndị Adventist Ụbọchị nke Asaa na-emechi, ọ bụkwa n’ebe ahụ ka a na-ebiputa akara a na-ahụ anya ma buliekwa ọkọlọtọ. Ịkpuputa onyinyo nke anụ ọhịa ahụ na-eme tupu iwu Sọnde, tupu ikàrà a na-ahụ anya, na tupu mmechi nke oge nnwale.

“Onyenwe anyị egosila m nke ọma na a ga-akpụ ihe oyiyi nke anụ ọhịa ahụ tupu oge amara emechie; n’ihi na ọ ga-abụ nnukwu ule nye ndị nke Chineke, nke a ga-eji kpebie ọdịnihi ebighi ebi ha. Onọdụ unu bụ ngwakọta jọgburu onwe ya nke ihe na-ekwekọghị ekwekọ, nke na ọ bụ naanị mmadụ ole na ole ka a ga-aghọbu.”

“N’Akwụkwọ Mkpughe 13, e gosiputara isiokwu a n’uzọ doro anya; [Mkpughe 13:11–17, e hotara].”

“Nke a bụ ule nke ndị nke Chineke ga-enweriri tupu e mechie ha akara. Ndị niile gosiputara iguzosi ike n’ihe ha nye Chineke site n’idebe iwu Ya, ma jụ ịnakwere ụbọchị izu ike ugha, ga-anọ n’okpuru ọkọlọtọ nke Onyenwe Chineke Jehova, ha ga-anatakwa akara nke Chineke di ndu. Ma ndi na-arahu eziokwu nke sitere n’elugwe ma nabata ụbọchị izu ike Sọnde, ga-anata akara nke anụ ọhịa ahụ” Manuscript Releases, volume 15, 15.

E jiri oge e nyere maka ikpuzi onyinyo nke anụ ọhịa ahụ anya site n’afọ iri asaa nke ndota n’agha Daniel. Daniel buru uzọ gafee ule nke itụ egwu Chineke, site n’ihoro iri naanị nri Chineke. Ule mbu Daniel bu ule banyere nri. Ule nke abuo Daniel bu ule anya nke mere na njedebe nke oge ule ụbọchị iri nke iri nri Chineke, n’iche iche ya na iri nri Babilon. E gosiputara iga nke ọma nke nri

ahụ n'òdìdì anụ ahụ Daniel. Ule nke abụọ bụ ule anya. Ule mbụ bụ ule banyere nri. Daniel gosiputara okwukwe ya, ma gafee ule mbụ ahụ, ma n'ule nke abụọ, Daniel enweghị ike ihu tupu oge eruo ma ọ ga-apụta "ka ibu ma maa mma karia" ndị ahụ riri nri Babilon. E nwere mgbe niile ndị mmadụ na-adị egwu ile anya, ma ha na-eri nri mkpofu, e nwekwara ndị na-eme mgbanwe ahụ ike n'ime akọ na uche nke na-adị ka onwụ na-eje ije.

Omume nke njide onwe Daniel na okwukwe ya n'ule mbụ bụ ihe duru ya gafee ule nke abụọ, ọ bụ ezie na nsonaazụ oge ule nke abụọ ahụ kpuchiri n' "òchịchiri". Ndị Millerite ndị riri obere akwukwọ ahụ n' August 11, 1840, mesiri nye Chineke otuto n'ikwusa ozi nke Mkpụ Etiti Abalị ka ozi ahụ si fee n'elu ala ahụ dika ebili mmiri ukwu. Ule nke abụọ bụ ule a na-ahụ anya, nke ule nri nkịtị na nke mmụọ na-ebute ụzọ, mgbe ahụ ule nke amụma dika nkume nnwale na-esochi ya. Ule nke abụọ chorọ ngosiputa a na-ahụ anya nke okwukwe ahụ e kwuputara n'ule mbụ.

Ugbu a, okwukwe bụ ihe na-enye olileanya ndị a na-atụ anya idị adi, burukwa ihe àmà nke ihe a na-adighi ahụ anya. N'ihì na site n'okwukwe ka ndị okenye nwetara ezi àmà. Ndị Hibru 11:1, 2.

Isi nke abụọ nke Daniel bụ ule a na-ahụ anya, nke a na-emezu nke oma naanị ma ọ buru na a na-etinye nri ahụ a hōrō n'ule mbụ n'orū n'ime usoro ule ahụ.

N'ihì na ohu ahụ ka dirị oge a kara aka, ma n'ogwugwu ya ọ ga-ekwu okwu, ọ gaghikwa agha ụgha: ọ burugodi na ọ na-egbu oge, chere ya; n'ihì na ọ ga-abia n'ezie, ọ gaghikwa egbu oge. Lee, mkpuruobi ya nke ebuliri elu adighi ezi-okwu n'ime ya: ma onye ezi omume ga-adị ndu site n'okwukwe ya. Habakkuk 2:3, 4.

A na-ahapụ nsonaazụ nke ule nke abụọ n'òchịchiri iji gosi ma okwukwe a kwuputara n'ule nke mbụ ọ bụ okwukwe eziokwu n'ezikwu.

"Ìhè puru iche e nyere Jon, nke e gosiputara n'ime égbè-elu-igwe asaa ahụ, bụ nkowaputa nke ihe omume ndị ga-eme n'okpuru ozi nke mmụọ-ozi mbụ na nke abụọ. Ọ dighi mma ka ndị mmadụ mara ihe ndị a, n'ihì na a ghaghị inwa okwukwe ha. N'usoro Chineke, a ga-ekwusa eziokwu ndị kacha itunanya ma dikwa elu. A ga-ekwusa ozi nke mmụọ-ozi mbụ na nke abụọ, ma a gaghị ekpughe ihè ọzọ tupu ozi ndị a aruchaa oru ha puru iche." The Seventh-day Adventist Bible Commentary, volume 7, 971.

Ọ dabara n'uche Chineke na isi nke abụọ nke Daniel dabeere n'elu oyiyi, n'ihì na ọ na-anochite ule nke oyiyi nke anụ ohia ahụ. Ndị ahụ na-amụ amụma bụ ndị ghotara Septemba 11, 2001 dika mmezu nke amụma, n'uzọ ihe nnochianya rie akwukwọ ahụ zoro ezo. E mesia duru ha laghachi n'uzọ ochie nke Adventizim dika ha siri puta n'akarà 1843 na 1850 nke ndị pionia. Uzọ ochie ahụ kowara mmeghari nke mmụọ-ozi mbụ, nke e mesiri duru ha ka ha ghotà na ọ na-anochite mmeghari nke mmụọ-ozi nke atọ. Mkpughe niile di oké onu ahia nke e duru ha ka ha ghotà biara site n'ighota usoro amụma nke ha natara. Usoro ahụ ka e jiri usoro William Miller mee ihe nnochianya ya, nke e mere ka o doo anya mgbe e nyere ozi mbụ nke akuko ihe mere eme ya ike n'ubochi Ogot 11, 1840.

“N’afọ 1840 mmezu amụma ọzọ dị irịba ama kpaliri mmasị sara mbara. Afọ abụọ tupu ahụ, Josiah Litch, otu n’ime ndị isi ndị nchuaa na-ekwusa ọbịbịa nke ugboro abụọ, bipụtara nkọwa banyere Mkpughe 9, na-ebu amụma ọdịda nke Alaeze Ottoman. Dị ka mgbakọ ya siri dị, a ga-akwatu ike a... n’ubochi nke 11 nke Ogos, 1840, mgbe a puru itụ anya na ike Ottoman dị na Constantinople ga-agbaji. Ma nke a, ekwere m, a ga-achoputa na ọ bụ eziokwu.”

“N’oge ahụ kpomkwem e kwuru, Turkey, site n’aka ndị nnọchianya ya, nabatara nchebe nke ike ndị jikoro aka nke Europe, ma si otu a tinye onwe ya n’okpuru ochichi nke mba ndị Kraịst. Ihe omume ahụ mezuru amụma ahụ kpomkwem. Mgbe a biara mara ya, igwè mmadụ dị ukwu kwenyere n’idi ezi nke ukpuru nkọwa amụma nke Miller na ndị ya na ha jikoro aka nakweere, e nyekwara nnukwu mkpali dị itunanya n’oru mmeghari ọbịbịa ahụ. Ndị nwere omumu na onodu di elu sonyere Miller, ma n’ikwusa ma n’ibiputa echiche ya, ma site n’afọ 1840 ruo 1844 oru ahụ gbasara ngwa ngwa.” The Great Controversy, 334, 335.

Mgbe ndi mmadu nabatara Septemba 11, 2001, dika mmezu amuma, ha kwa “kwenyesiri ike n’iziri ezi nke ukpuru nkowa amuma nke” Future for America nakweere. Mmadu-ozu ahụ esitela n’eluigwe rịdata na akwukwo e zoro ezo ma nye iwu ka ndi ga-eri ya, rie ya. Echiche ezi uche amuma nke di n’ime obere akwukwo nke akuko ihe mere eme Millerite, na akwukwo e zoro ezo nke akuko ihe mere eme anyi ugbo a, di mkpa iji duru mmadu n’uzo nchekwa gafee ule nke ikpuputa onyinyo nke anu ohia ahụ. Ma mgbe e richara ya, ma ọ bụ mgbe e tinyechara usoro omumu amuma ahụ n’ime onwe ya, nwa akwukwo ahụ ga-egosizi, mgbe ahụ gasiri, nkwenye a na-ahụ anya nke ihe o riri na mbu. A ga-egosiputa omume okwukwe ahụ site n’ule a na-agabiga, nke nsonaazu ya bu “ochichiri”.

Iwu amuma nke William Miller n’akuko ihe mere eme nke mmuo-ozu mbu, tinyere mkpisi ugodi amuma ndi e guzobere n’akuko ihe mere eme nke mmuo-ozu nke ato, na-enye umu akwukwo amuma ohere imata na onye o bula n’ime mmuo-ozu ato nke Mkpughe iri na anọ wetara ozi n’ime obere akwukwo nke a ga-eri. Usoro ha horo isi rie ya na-eme ka umu akwukwo ahụ wee hu na mgbe mmuo-ozu nke Mkpughe iri na asato siri n’eluigwe gbadata n’ubochi Septemba 11, 2001, o nwere akwukwo n’aka ya nke a ga-eri, ọ bụ ezie na a naghị ekwuputa ya ozugbo n’isi nke iri na asato.

Mmuo-ozu ahụ nwere akwukwo e zoro ezo n’aka ya. Ezi uche amuma ahụ bu ihe Daniel na-anochi anya ya mgbe o horo iju nri ndi Babilon. Ezi uche amuma ahụ bukwa ihe di mkpa iji hu mmeghari e si akpu onyinyo nke anu ohia ahụ, n’ihi na, ọ bụ ezie na a gwaala anyi na e nwere “mmeghari” na “ihe omume” ndi a ga-eweta n’ikpu onyinyo nke anu ohia ahụ, a gwaalakwala anyi na mmeghari maka iwu ubochi Sode na-aga n’ihu n’ime “ochichiri.” Anyi ga-enweriri “enyo ihu n’abali” nke mmuo iji nwee ike ihu mmeghari ha n’ochichiri, n’ihi na ọ bụ ikpu onyinyo ahụ, ma a na-akpu ya n’ime “ochichiri.” A ga-amata ya naanị site n’iwu amuma ndi ahụ nke onye na-amu amuma nabatara mgbe o matara Septemba 11, 2001, dika mmezu nke mbata nke Ahuhu nke ato ahụ.

“Chineke ekpughewo ihe ga-eme n’ubochi ikpeazu, ka ndi Ya wee buru ndi e kwadebere iguzogide oke ifufe nke mmegide na iwe. Ndi a dorola aka na nti banyere ihe ndi di n’ihu ha ekwesighi inodu n’udo na-eche oké ifufe na-abia, na-akasi onwe ha obi na Onyenwe anyi ga-echebe ndi Ya kwesi ntukwasị obi n’ubochi nsogbu. Anyi ga-adi ka ndi mmadu na-eche

Onyenwe ha, ọ bughị n'olileanya nkịtị nke ino nkịtị, kama n'orụ siri ike, jiri okwukwe na-adighị ama jijiji. Ugbu a abughị oge ikwe ka uche anyị juputa n'ihe ndị nta mkpa. Mgbe mmadu na-ehi ụra, Setan na-ahazi ihe nke oma ka e wee ghara igosi ndị nke Onyenwe anyị ebere ma ọ bu ikpe ziri ezi. Mmeghari nke ubochi Sonde ugbu a na-eme uzọ ya n'ochichiri. Ndị ndu na-ezo ezi okwu ahụ, ma otutu ndị sonyeere n'ihe mmeghari ahụ adighị ahụ onwe ha ebe iyi zoro ezo ahụ na-aga. Nkwuputa ya di nro ma yie nke Ndị Kraist, ma mgbe ọ ga-ekwu okwu, ọ ga-ekpughe mmuo nke agwo ukwu ahụ. Ọ bu oru anyị ime ihe niile di n'ike anyị jji gbochie ihe ize ndu ahụ a doro aka na ntị banyere ya. Anyị kwesiri igbalị iwepu ajo mbunobi site n'itinye onwe anyị n'ihè ziri ezi n'ihu ndị mmadu. Anyị kwesiri iweta n'ihu ha ezi ajuju ahụ a na-ese okwu banyere ya, si otu a tinye mkpesa kasi aru oru megide usoro ndi a na-eji egbochi nnwere onwe nke akọ na uche. Anyị kwesiri inyocha Akwukwo Nso ma nwee ike inye ihe kpatara okwukwe anyị. Onye amuma kwuru, si: 'Ndị ajo omume ga-eme n'uzo ajo omume: ma ọ dighi onye ọ bula n'ime ndi ajo omume ga-aghota; ma ndi maara ihe ga-aghota.'"

Testimonies, volume 5, 452.

Daniel na-anochi anya "ndi amamihe" ndi puru ihu mmeghari ahụ maka iwulite iwu ubochi Sonde, obuna n'agbanyeghi na ọ na-eme n'ochichiri." Ọ puru ime nke a, n'ihì na ọ gafere ule gbasara nri, tupu ule gbasara ihe a na-ahụ anya. Ule gbasara ihe a na-ahụ anya nke ikpuputa onyinyo nke anu ohia ahụ na-eme n'ochichiri."

Anyi ga-amalite n'isiokwu na-esonu itule Daniel isi nke abuo di ka ozi nke mmuo ozi nke abuo.

M'ga-eme ka ndi isi soro n'uzo ha amaghi; M ga-edu ha n'okporo uzọ ndi ha na-amaghi: M ga-eme ka ochichiri buru ihè n'ihu ha, mee kwa ka ihe gbago agbago guzozie. Ihe ndi a ka M ga-emere ha, agaghikwa M ahapu ha. Aisaja 42:16.